

od nekedaj, in se ni dokončala do danes. Sreča je sedaj na tej, sedaj na uni strani. Po mnogih krajih osrednje Evrope, vzlasti na severju, premagal je dan danes do dobrega črni gozd. Na roko mu je šel tudi človek. Krasni hrastovi in bukovi gozdi, ki so se nekedaj širili po teh krajih, zginili so do celega. Po srednji Evropi so nam ostala mnoga imena, katera nas spominjajo, da se je todi nekedaj razprostiral pernat gozd, ali dan danes ga je za menil črni gozd. Po poganskih grobovih so tu in tam našli hrastovo in bukovo oglje, ali dan danes ondi samo bor raste. Po Šleski so nekedaj se širili prekrasni hrastovi gozdi, dan danes ni jih več.

Po drugih krajih pa se mora bor umikati bukvi. Po danskih otokih širili so se nekedaj samo borovi in brezovi gozdi. Ali nenadoma so se spustile bukve z Nemške k morski obali, ter pričele strupeno borbo z borom, in niso mirovale popreje, dokler niso uničile borovine. Bukve se ne zmeni dosti, če tudi v senci raste, in kakor hitro je prerila skozi redko krošnjo borovo, sedla mu je za vrat in ga zadušila. Bor namreč ne more biti brez solnčne svetlobe, on ne more uspevati pod senčno krošnjo bukovja, in zato se je zadušil. Po ruskih gozdih sta napovedala borbo boru breza in trepetlika, in bor jima je povsodi podlegel. Bukvi pa se ne umika samo bor, ampak tudi breza, kakor se to vidi po mnogih krajih osrednje Evrope. Kjer se bukev in breza srečate, koj se vname ljuta borba. Kakor da vé breza, da je slabjša, začne v strahu zgubljati veje z one strani, na kateri nasprotnica stoji, a z vrhom se nagne na drugo stran, kjer še dobiva svetlobe in zraka. Ali kedar brezo prime neprijateljica tudi z druge strani, tedaj zbere vse sile ter se še bolje v viš vzdigne. No, zastonj se trudi, bukev jo kmalu prehititi in zaduši. Žilava in vztrajna bukev spoprime se več potov s samim hrastom, in dostikrat tudi premaga. Hrast vé, da je čvrstejši in dalje živí, zato v svojem dostojanstvu prezira bukev, in dopušča, da se pod njegovo krošnjo pritepe. Močni in visoki hrasti vedó, da jim bukev tu ne more žalega učiniti, ali ne pomislijo na svoje potomstvo. Kedar se je bukev tu vgnjezdila, potem nimajo več duška hrastovi mladi nasledniki, bukev z gosto svojo senco vse poduši. Samo stari visoki hrasti stojé tu, in kedar padejo oni, tedaj bukev nima več gospodarja, ona prevzame v last ves prostor. Tako prehaja gospodarstvo z rok v roke.

## Mnogovrstne novice.

\* **Koliko stane mir!** Večkrat omenjali smo zadnji čas, kolike stroške so si naložile evropske vlasti za vojne namene. Prav izrednih vojnih stroškov naložila si je na pr. avstrijsko-ogerska država za tekoče leto samo **nad 70 milijonov**, vse druge evropske vlasti primeroma pa še mnogo višje svote.

Sledeče številke pa kažejo, za koliko so se narastli pri evropskih državah stroški za vojno od leta 1854 do leta 1884. Svote preračunane so vse na franke.

Nemške države, sedaj nemška država potrosila je

leta 1884 za vojne namene: za fr. več kot leta 1854:

|                                  |             |             |
|----------------------------------|-------------|-------------|
|                                  | 599,577.000 | 349,602.000 |
| Angleška . . . . .               | 875,281.000 | 380,931.000 |
| Francoska . . . . .              | 880,127.000 | 401,458.000 |
| Avstrijska . . . . .             | 294,740.000 | 47,865.000  |
| Ruska . . . . .                  | 921,850.000 | 532,280.000 |
| Laška . . . . .                  | 281,750.000 | 129,304.000 |
| Španjska . . . . .               | 168,705.000 | 64,572.000  |
| Portugalska . . . . .            | 36,596.000  | 13,838.000  |
| Švedska in Norveška . . . . .    | 31,758.000  | 15,122.000  |
| Belgija . . . . .                | 44,331.000  | 6,786.000   |
| Nižezemska . . . . .             | 66,436.000  | 42,453.000  |
| Danska . . . . .                 | 22,725.000  | 11,362.000  |
| Švica . . . . .                  | 14,776.000  | 5,901.000   |
| Grška . . . . .                  | 24,494.000  | 18,090.000  |
| Turška . . . . .                 | 288,700.000 | 133,907.000 |
| Neodvisne balk. države . . . . . | 47,925.000  | 46,375.000  |

Tedaj skupaj . 4.579,781.000 2.199,846.000  
z drugimi besedami vojni stroški Evrope, ki so l. 1854. znašali samo 2.379,935.000 frankov, poskočili so l. 1884 na 4.579,781.000, namreč za 2.199.846.000 fr., znašajo tedaj skoraj še enkrat toliko, kot pred 30 leti.

Koliko vplivajo stroški za vojno na vse državne dolge, kažejo sledeče številke:

Državni dolgovi znašali so

leta 1884: za fr. več kot leta 1854:

|                               |                |                |
|-------------------------------|----------------|----------------|
| Nemške države . . . . .       | 7.874,000.000  | 4.957,688.000  |
| Angleška . . . . .            | 19.824,717.000 | 442,094.000    |
| Francoska . . . . .           | 24.831,250.000 | 17.708,750.000 |
| Avstrijska . . . . .          | 12.467,507.000 | 3.473,219.000  |
| Ruska . . . . .               | 15.150.000.000 | 11.995,708.000 |
| Laška . . . . .               | 15.314,625.000 | 6.673,875.000  |
| Španjska . . . . .            | 13.256,250.000 | 7.253.750.000  |
| Portugalska . . . . .         | 2.083,125.000  | 1.072,525.000  |
| Švedska in Norveška . . . . . | 295,991.000    | 143,391.000    |
| Belgija . . . . .             | 1.959,000.000  | 1.327,750.000  |
| Nižezemska . . . . .          | 2.018,547.000  | 826,436.000    |
| Danska . . . . .              | 285,824.000    | 45,999.000     |
| Švica . . . . .               | 37,352.000     | 35,563.000     |
| Grška . . . . .               | 505,000.000    | 321.038.000    |
| Turška . . . . .              | 6.312,300.000  | 5.322,900.000  |
| Proste balk. države . . . . . | 530,250.000    | 524,463.000    |

Skupaj znašali so leta 1884 vsi dolgovi evropskih držav 118.745,738.000 frankov, tedaj za 55.833.048.000 frankov več od leta 1854. — Kam končno pripeljejo tolike svote državnih dolgov, ni dvomljivo, — to pripoveduje nam zgodovina

## Politične stvari.

### Iz državnega zbora.

V zbornici poslancev sklenila se je po obširni, dolgotrajni obravnavi razprava o preskrbovanji obolelih delavcev v četrtek dne 24. marca. Sprejeli so se vsi predlogi večine, nekaj med zborovanjem stavljenih do-